

.....
pieczętka szkoły
(dotyczy etapu szkolnego)

Skrót przedmiotowy konkursu
gJP -- 2018/2019
(numer porządkowy z kodowania)

Nr identyfikacyjny - wyjaśnienie

g – gimnazjum, symbol przedmiotu (np. BI – biologia), numer porządkowy wyniku z numeru stolika wylosowanego przez ucznia

**WOJEWÓDZKI KONKURS PRZEDMIOTOWY
z JĘZYKA POLSKIEGO
dla uczniów dotychczasowych gimnazjów i klas
dotychczasowych gimnazjów 2018/2019
ELIMINACJE SZKOLNE**

- Arkusz liczy 10 stron i zawiera 29 zadań oraz brudnopis.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój arkusz jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Odpowiedzi wpisuj długopisem bądź piórem, kolorem czarnym lub niebieskim.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- W zadaniach zamkniętych prawidłową odpowiedź zaznacz stawiając znak X w odpowiedniej kratce.
- Jeżeli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz znakiem X inną odpowiedź.
- Oceniane będą tylko te odpowiedzi, które umieścisz w miejscu do tego przeznaczonym.
- Obok każdego numeru zadania podana jest maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania za prawidłową odpowiedź.
- Pracuj samodzielnie. Postaraj się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania.
- Nie używaj korektora. Jeśli się pomylisz, przekreśl błędną odpowiedź i wpisz poprawną.
- Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.

Czas
pracy:

90 min.

Powodzenia!

Wypełnia Komisja Konkursowa po zakończeniu sprawdzenia prac

Imię i nazwisko ucznia

.....
.....

Zadanie	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Punkty możliwe do uzyskania	1	1	1	1	2	2	1	1	1	6	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Punkty uzyskane																			
Zadanie	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	Razem								
Punkty możliwe do uzyskania	2	4	15	6	3	4	4	2	8	15	90 pkt								
Punkty uzyskane										pkt								

Podpisy członków komisji sprawdzających prace:

1. (imię i nazwisko).....(podpis)
2. (imię i nazwisko).....(podpis)

Przeczytaj uważnie Tekst I, a następnie udziel odpowiedzi na polecenia 1-8

Tekst I

Bo tylko poezja polska nie opuści cię, nie zdradzi i nie znieważy, żołnierzu! Ona jedna nie złącznie się twych snów i twoich czynów. Gdyby nawet sprawa twoja była przegrana - ona ci wiary dochowa. Ujrzy i spamięta dnie twe i noce, mękę, wysiłek, trud i skon. Złoży ona twą głowę, stłuczoną żołdackimi kolbami, na wezglowiu z najcudowniejszych wierszy, które dla ciebie jednego wyjmie po latach z przepychu prastarej mowy. Nakryje twój nagi trup bez złotego pasa i czerwonego kontusza - gdy go lud łódzki z pospolitego dołu wielokroć wykopie, żeby mu dać sosnową trumnę, to jedno, co lud dać może - płaszczem dostojęstwa utkanym z najcudowniejszych barw sztuki. W twoje ręce skostniałe i dopiero w śmierci bezsilne włoży złoty swój sen, sen tylu pokoleń młodzieży, sen o rycerskiej szpadzie.

Źródło: S. Żeromski: *Sen o szpadzie* w: *Opowiadania*, Warszawa, 1980, s. 164

1. Do kogo zwraca się narrator w przytoczonym fragmencie: (1p)
 - a) do poezji
 - b) do posługującego się językiem polskim
 - c) do żołnierza
 - d) do zwyciężonego

2. *Wezglowie z najcudowniejszych wierszy to:* (1p)
 - a) onomatopeja
 - b) porównanie
 - c) przenośnia
 - d) alegoria

3. Poezji polskiej zostały nadane cechy: (1p)
 - a) personifikacji
 - b) metafory
 - c) peryfrazy
 - d) alegorii

4. Określenie *przepych prastarej mowy* odnosi się do zjawiska, które nazwać można jako: (1p)
 - a) anegdota
 - b) archaizm
 - c) symbol
 - d) gawęda

5. Wskaż nieprzyjaciela czyhającego na życie bohatera. Jakiego określenia użyto do jego nazwania? (2p)

.....

.....

.....

6. Uwzględniając kontekst historyczny, wskaż kto kryje się pod określeniem, o którym mowa w punkcie 5. Uzasadnij swój punkt widzenia. (2p)

.....

.....

.....

.....

7. Do czego (lub kogo) nawiązuje narrator, gdy używa określeń *złoty pas* i *czerwony kontusz*? (1p)

.....

.....

8. *Sen o rycerskiej szpadzie* dotyczy: (1p)

- a) żołnierza
- b) każdego młodego człowieka, któremu droga jest ojczyzna
- c) człowieka w schyłkowym okresie życia
- d) zmarłego

9. Bezpośredni zwrot do osoby lub zjawiska to: (1p)

- a) anafora
- b) aluzja literacka
- c) alegoria
- d) apostrofa

10. Wskaż poprawną odpowiedź wpisując: P - prawda lub F - fałsz (6p)

- a) Marcin Borowicz to główny bohater *Ikara* J. Iwaszkiewicza
- b) Bolesław Leśmian jest autorem ballady *Świtezianka*
- c) Tytuł *Kamienie na szaniec* nawiązuje do wiersza J. Słowackiego
- d) Ojciec Laurenty to bohater *Pieśni o Rolandzie*
- e) Ignacy Krasicki napisał satyrę *Do króla*
- f) Jan Kochanowski przełożył na język polski *Psalmy Dawida*

Przeczytaj z uwagą Tekst II i udziel odpowiedzi na polecenia 11-17

Tekst II

JĘZYK-OJCZYSTY

*Gromem bądźmy pierw niżli grzmotem,
Oto tętnią i rżą konie stepowe;*

Górą czyny...

- a słowa? a myśli?...

- a potem!...

Wróg pokalał już i Ojców mowę-”

Energumen tak krzyczał do Lirnika

I uderzał w tarcz, aż się wygięła.

Lirnika na to:

.....”Nie miecz, nie tarcz - bronią Języka,

Lecz - arcydziela!”

Źródło: C. Norwid: *Pisma wybrane*, t.1, Warszawa 1983, s. 276

11. Jakie kroki w obronie Języka proponuje: (2p)

a) Energumen -

.....

.....

b) Lirnik -

.....

.....

12. W przedostatnim wersie wyraz *język* jest napisany wielką literą, gdyż: (1p)

a) mógł to być błąd drukarski upowszechniony w kolejnych wydaniach wiersza

b) jest ono tytułowym słowem wiersza

c) ma wielką wartość znaczeniową to słowo dla wymowy ideowej wiersza

d) jest to tzw. licentia poetica

13. Wrogiem, który *pokalał już i Ojców mowę*, jest: (1p)

a) nieprzyjaciel, który podbił ojczyznę

b) każdy, kto nie dba o piękno języka

c) ten, kto nie zna zasad i norm językowych

d) ten, kto podejmuje walkę wręcz

14. Pierwszeństwo czynu nad refleksją zaleca: (1p)

a) Lirnik

b) Energumen

c) trudno jednoznacznie stwierdzić

d) obydwaj są tego samego zdania

15. Znajdź epitet zawarty w tym wierszu: (1p)

.....

16. Wers *I uderzał w tarcz, aż się wygięła* składa się z sylab (1p)

17. W wierszu występują rymy: (1p)

a) męskie

b) żeńskie

c) wolne

d) parzyste

18. Strofa to inaczej: (1p)

- a) jedna linijka wiersza
- b) zwrotka
- c) nazwa wiersza wolnego
- d) nazwa wiersza rymowanego

19. W skład *Nowego Testamentu* nie wchodzi: (1p)

- a) Ewangelia św. Łukasza
- b) Hymn o miłości
- c) Apokalipsa św. Jana
- d) Księga Hioba

20. Wymień dwie przypowieści zawarte na kartach *Nowego Testamentu*: (2p)

- a)
- b)

21. Wyjaśnij znaczenie poniższych związków frazeologicznych: (4p)

- a) hiobowe wieści -
.....
- b) egipskie ciemności -
.....
- c) wdowi grosz -
.....
- d) anielska cierpliwość -
.....

22. Podaj autora i określ gatunek poniższych dzieł literatury polskiej i obcej: (15p)

- a) *Bogurodzica* -
- b) *Pieśń o Rolandzie* -
- c) *Na zdrowie* -
- d) *Bóg się rodzi* -
- e) *Wstęp do bajek* -
- f) *Zemsta* -

- g) *Testament mój* -
- h) *Niepewność* -
- i) *Lalka* -
- j) *Potop* -
- k) *Latarnik* -
- l) *Przesłanie Pana Cogito* -
- m) *Romeo i Julia* -
- n) *Antygona* -
- o) *Który skrzywdziłeś* -
- p) *Szyfowe prace* -

23. Uzasadnij pisownię wyrazów w podkreślonych miejscach: (6p)

a) zharmonizować -

.....

b) schlebiać -

.....

c) postrzyżyny -

.....

.....

d) zwięzić -

.....

e) zmięść -

.....

24. Utwórz antonimy do podanych wyrazów: (3p)

a) piękno -

b) bogactwo -

c) mądrość -

25. Oblicz ilość głosek i liter w wyrazach: (4p)

a) dziękczynienie - gł., l.

b) przemieścić - gł., l.

26. Określ czy podany wyraz jest zrostem, czy złożeniem: (4p)

a) łyżworolki -

b) Wielkanoc -

c) Białystok -

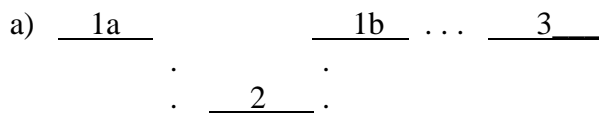
d) komediopisarz -

27. Od bezokolicznika *wygiąć* utwórz 2. os. l. pojedynczej i mnogiej w czasie przeszłym oraz w rodzaju wybranym przez siebie: (2p)

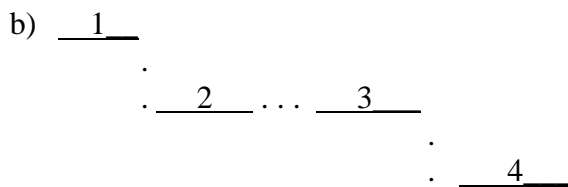
a)

b)

28. Utwórz zdanie złożone zgodnie z podanym niżej wykresem graficznym: (8p)

.....
.....
.....

.....
.....
.....

A series of 20 horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing or drawing.

Brudnopis

Dotted lines for writing.